

PREDGOVOR

Već pune dvije godine vode se u svim republikama intenzivne rasprave i diskusije o nedostacima i nedorečenosti sadašnjih Zakona o muzejima.

Ove je pogotovo došlo do izražaja poredom bitnih izmjena i dopuna našeg cjelokupnog zakonodavstva i saveznog i republičkog, što sa sobom povlači i reviziju Zakona o muzejima u svim republikama.

Ovo je prilika da zajedničkim dogovorima, savjetovanjima i konsultacijama koncipiramo nove muzejske zakone, koji bi odgovarali stvarnim potrebama muzejske službe i muzejskih ustanova u cijeloj Jugoslaviji. Jedino na taj način, kolegijalnom suradnjom, izmjenom misli i iskustava, komparacijom analognih zakona drugih naprednih zemalja, bit ćemo u mogućnosti sagledati potrebe naše muzejske službe i muzejskih ustanova i inicirati zakone, koji će dati našim ustanovama garancije i perspektivu razvoja.

Odbijamo svaku pomisao ili sumnju, da bi ova savjetovanja bila namjerena na bilo kakvu želju ili namjeru za nametanje određenih koncepcija, bilo među muzejskim radnicima, bilo među republikama.

Ali istovremeno želimo naglasiti da smatramo, da svako odbijanje širokog međumuzejskog savjetovanja i konsultacija, znači izoliranje i zatvaranje u ograničene lokalne aspekte i obranu diletantizma i zecstalosti, što ima odrazu u dosadašnjim našim Zakonima o muzejima, koji su zastarjeli i koje nikakve "revizija zakona" ne mogu spasiti, niti od njih nadinuti zakone, koji bi odgovarali stvarnom stanju i potrebama sadašnje muzejske službe u svim našim republikama. A pogotovo ne mogu dati neke savremene muzeološke perspektive.

Rezultate suradnje sa kolegama i muzejima na bazi direktnih konsultacija i anketa, koje su među muzejima i muzejskim radnicima provela Muzejska društva i Zajednice muzeja u svim republikama o nedostacima sadašnjih Zakona o muzejima - a koje smo djelomično mogli koristiti - iznijeli smo na seminaru PDS muzeologije u Zagrebu u V 7a. Ovo je bio prvi referat sa prijedlogom za bitne izmjene koncepcije dosadašnjih zakona.

Na ovom savjetovanju i seminaru sudjelovali su muzejski radnici iz svih republika. Bogata i plodna diskusija, koja je ovim referatom bila inicirana, rezimirana je sa zakletkom, koji je upućen MDC-u da u zajedničkoj suradnji sa republičkim forumima, Zajednicama muzeja, muzejским društvima i muzejским ustanovama izradi prijedlog koncepcije novog Zakona, koji bi odgovarao potrebama muzejske službe u svim republikama.

Rezultati ovog savjetovanja publicirani su u Biltinu br. 3 str. 7-8 i na taj način su i svi muzeji bili odmah direktno informirani o iznjetom prijedlogu nove koncepcije muzejskog zakona.

Rasprava, koje su nakon toga održane u širokom krugu zainteresiranih muzejских radnika i republičkih sekretarijata muzejских društava i zajednica muzeja, naročito u Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Novom Sadu, Vukovaru - iznjete misli i tekstualne primjedbe, koje smo primili od kolega iz svih republika, bile su povod za ponovni referat na seminaru FMS muzeologije 19. X 1970. na kojem su bili u znatnom broju nastupljoni ne samo zainteresirani muzejški radnici, nego i predstavnici svih republičkih sekretarijata.

Referat iznijet na ovom seminaru i dopunjen diskusijom, publiciran je u Muzeologiji br. 10 str. 1-64 i na taj način bio je odmah pristupačan svim muzejima i muzejским radnicima u svim republikama.

Znatan broj primjedaba, koje smo od kolega primili sa više strana iz svih republika pojačalo je našu nađu da će se zajedničkom suradnjom naći mogućnost da ishodimo zakone, koji će biti odličan cijeljoj našoj muzejskoj službi i muzejским ustanovama sa suvremene muzeološke koncepcije rada i djelovanja.

Bit nove koncepcije, koju smo predložili kao osnovu rasprave za nove muzejske zakone, a koja se bitno razlikuje od sadašnjih Zakona o muzejima, mislim da je krivo ocijenjena kao revolucionarna. Možda bi se ova revolucionarnost mogla odnositi jedino na zastarjalu koncepciju sadašnjih naših zakona, o muzejima. Mislimo da je nova koncepcija predloženih zakona vezanih za muzejsku službu kao sistem, sa mrežu muzejских ustanova i muzeja kao i izvršioaca sadržaja ove službe - p r e d u v j e t k o j i ć e n a s e

ustanove dovesti na evropsku razinu i uvesti u muzeološki suvremenu koncepciju organiziranog muzejskog rada.

U ime Muzejskog dokumentacionog centra, u ime republičkih i pokrajinskih sekretarijata, muzejskih sekretarijata, muzejskih društava i Zajednica muzeja, koji su inicirali i koji su se priključili inicijativi za ovo savjetovanje, zahvaljujem se republičkim i pokrajinskim sekretarijatima, kolegama i ustanovama na odazivu i prijateljskim i kolegijskim izjavama, koje smo primili poredom našeg poziva za savjetovanje.

Primili smo od drugu Mrdenovića i drugu Kljajića teze za nacrt Zakona o muzejskoj građi i muzejskoj službi, kojeg je sastavila komisija za zakon republičkog sekretarijata u Beogradu. Kako je ovaj prijedlog po svojoj koncepciji stišao najdalje od onoga što je bilo na našim dosadašnjim raspravama o prijedlozima novog zakona, to smo smatrali, da bi bilo od posebnog interesa za sve republike i sve muzeje da primimo konkretnije informacije o koncepciji prijedloga kolega iz Beograda. Ovo nam je tim značajnije, što su ove teze prošle već i kroz šire forume muzejskih radnika republike Srbije.

Referat o ovom prijedlogu iznijeli su kolege Mrdenović i Kljajić.

Isto tako od posebnog interesa je referat kolege Drage E l i ć a na temu o kojoj se već nekoliko puta raspravljalo, a to je pitanje muzejskih sbirki i njihovo tretiranje kao osnovnih predstava muzejskih ustanova. Ova tema je usko vezana sa temom muzejskih zakona.

Diskusija koja su bile vezane uz ove referate dale su iscrpnu izmjenu mišli i stavova. Ovdje nije u cijelosti iscrpljena problematika vezana za temu muzejskog zakona, ali je vrlo značajan prilog za daljnju radnju ovih problema. Stoga, na traženje cijelog auditorija ovog savjetovanja dopunimo referat i diskusije sa nekoliko priloga na ovu tematiku da zajedničkim nastojanjem ishodimo odgovarajuće muzejske zakone.

Antun Bauer